

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 878/2016
21.09.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Слађане Накић Момировић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., село ..., чији је пуномоћник Жељко Ристић, адвокат из ..., против тужених „ББ“ из ..., ВВ из ..., главног и одговорног уредника листа „ГГ“ и аутора текста ДД из ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из ..., одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 38/2016 од 11.02.2016. године, у седници одржаној 21.09.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 38/2016 од 11.02.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ бр.226/13 од 10.12.2015. године, ставом првим изреке, обавезани су тужени да тужиљи због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа исплате износ од 100.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 10.12.2015. године, као дана пресуђења. Другим ставом изреке, обавезан је тужени ВВ из ... да ову пресуду објави у штампаном издању дневног листа „ГГ“ на истим странама у истом формату, као што је објављен текст који је предмет спора. Трећим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев у делу у коме је тражено да суд обавезе тужене да исплати износ од 890.000,00 динара са законском затезном каматом и да суд обавезе туженог „ББ“ из ... и тужену ДД из ..., да ову пресуду објаве у штампаном издању дневног листа „ГГ“ на истим странама и истом формату као што је објављен и текст који је предмет спора. Четвртим ставом изреке, обавезани су тужени да тужиљи надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 118.900,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду ГжЗ бр.38/2016 од 11.02.2016. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев у делу у којем је тражено да се обавезу тужени „ББ“ из ..., ВВ из ... и ДД из ..., да тужиљи, због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа исплате износ

од 100.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 10.12.2015. године као дана пресуђења, до исплате и да се тужени ВВ из ... обавезе да ову пресуду објави у штампаном издању дневног листа „ГГ“ на истим странама у истом формату као што је објављен и текст који је предмет спора. Другим ставом изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из става четвртог изреке првостепене пресуде и тужила је обавезана да туженима на име трошкова поступка исплати износ од 105.375,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у дневном листу „ГГ“ дана ... године, на страни ... и ..., поред објављене слике тужиле објављен је и чланак под насловом „ ... “, уз текст садржине „у кривичној пријави, која је почетком ... године стигла у Специјално тужилаштво за организовани криминал, а коју је тужилаштво проследило полицији, наводи се да је председница општине ..., заједно са још 22 особе, злоупотребила службени положај, чиме је буџет те општине оштећен за више од 1.500.000,00 евра! АА је почетком августа била на разговору у полицији у ... а у кривичној пријави у којој је ГГ имао увид наводи се да је општина увек организовала јавне набавке мале вредности, на које су се увек јављали исти понуђачи и добијали посао ... поред тога, ти послови на уређењу, поправци и насыпању локалних путева готово никад не би били урађени до краја – наводи се у кривичној пријави. У пријави се још каже: од ... до ... године горе наведени су расписивали јавне набавке мале вредности за рад булдожера, ископ канала и вађење пањева, набавку каменог агрегата без претходно урађеног пројекта или било чега што може одредити количину и вредност укупног посла. Накнадно су сачињавали фиктивне радне налоге и наплаћивали послове по нереално високим ценама (нпр. на слободном тржишту кубик агрегата с провозом кошта око ... динара, а у овом случају око ... динара по кубичку). На тај начин су за три године оштетили буџет СО ... за више од ... евра. Уз кривичну пријаву тужилаштву су прослеђени изводи из катастра у којима се види да је АА купила стан на ... од ...м² ове године, док је њен супруг ЂЂ у године купио стан од ...м² у У антрфилеу је наведено: нико ништа не зна. ЕЕ није желела да одговори на питање ГГ, док нам је ЖЖ, власник фирме „ЗЗ“ поручио да њега те ствари не интересују. Ви радите свој посао, полиција ће свој, па ћемо видети, рекао је ЖЖ, док је његова супруга ИИ власник фирме „ЈЈ“ поручила: немам времена да причам о томе. У антрфилеу је наведено: и на табли пише ... али се не лиже. Председник Општине ... тврди да ништа у кривичној пријави није тачно. Кривичну пријаву може поднети свако против сваког. Немам коментар. Знате, успех и осмех на лицу се не опраштају. Све што раде против мене јесте због моје убедљиве победе на прошлим изборима. Када буду следећи избори, нек изађу на

црту, па нек ме победе, а не овако преко новина и пријава – наводи АА, а на питања којим новцем је њена породица купила два стана каже: “Ваша питања су злонамерна. Брините ви господо о вама и вашој породици и научите да нема хлеба без мотике и да се имовина ствара генерацијама. И на тараби пише сладолед али се не лиже“. Када је чланак објављен тужиља је била у ... са својом породицом, звали су је телефоном и рекли су јој да је тај чланак објављен и питали су је шта се дешава. Звали су и њеног супруга, када се вратила у ... многи су је питали шта се ту дешавало, а имала је и породичних проблема и то са својим свекром. Када је чланак објављен тужиљина мајка, која је иначе ... добила је, а тужиљино дете вршњаци су питали да ли они имају ... евра, због чега се тужиља плашила да ће их неко напасти да би их опљачкао. Тужиља је имала здравствене тегобе, преживела је стрес, није могла да спава ноћима, стално је објашњавала људима шта се ту десило. За фотографију која је објављена у чланку мисли да се налази на сајту општине. Није се обраћала захтевом за деманти, а њена слика је објављена у великом формату. Оснивач и издавач дневних новина „ГГ“ је тужени „ББ“, чији је главни и одговорни уредник тужени ВВ, а аутор наведеног текста је тужена ДД. Тужиља није оспорила истинитост чињенице наведене у тексту који се односи на податке о постојању и садржини кривичне пријаве, као и чињеницу да је њена изјава дата туженој као новинару верно пренета у објављеном тексту.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је оценио да су спорним текстом са објављеним насловом и фотографијом тужиљи, изнете неистините и непотпуне информације подобне да повреде част и углед тужиље, имајући у виду препознатљивост тужиље као субјекта информације, као и да наслов исписан великим словима поред имена тужиље, без обзира на знак питања који је стављен на крају наслова, код читаоца ствара погрешну слику да је тужиља остварила противправну имовинску корист и не представља основ за искључење одговорности тужених, због чега је усвојен тужбени захтев тужиље и досуђена накнада нематеријалне штете.

Супротном ставу првостепеног суда, другостепени суд је оценио да из утврђеног чињеничног стања произилази да су у наведеном чланку изнете истините информације о подношењу кривичне пријаве и њена садржина, уз позивање на изворе које новинар није дужан да открије. Тужени су извештавали о стварима о којима јавност има оправдан интерес да зна, а употребом речи наведених у наслову са знаком питања исказано је резерва у повезаност тужиље са догађајем који је предмет објављених информација и тиме прихватљив вид критике рада тужиље као јавне личности која врши функцију председнице општине. Из ових разлога побијаном пресудом тужбени захтев тужиље за накнаду штете је одбијен.

Неосновано се ревизијом тужиље указује да се наведени закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Имајући у виду утврђене чињенице да су у наведеном чланку изнете истините информације о подношењу кривичне пријаве и њена садржина, правилан је закључак другостепеног суда да су тужени извештавали о стварима о којима јавност има оправдани интерес да зна, а употребом речи наведених у

наслову са знаком питања исказана је резерва у повезаност тужиле са догађајем који је предмет објављених информација што представља прихватљив вид критике рада тужиле као јавне личности која врши функцију председнице општине. Садржином објављеног наслова и информација у тексту не износи се тврдње јер је стављеним знаком питања у наслову, изражена сумња у истинитост догађаја на које се односи кривична пријава, те је управо цитирањем садржине кривичне пријаве јасно послата порука читаоцима да се истинитост информација које су предмет објављеног текста проверава у законом прописаној процедури. Објављене информације у чињеничном делу текста, првенствено се односе на информације о постојању кривичне пријаве поднете против тужиле као председнице општине ... и још 22 особе у вези са организовањем општинских јавних набавки уз дословно цитирање садржине те кривичне пријаве. Тужиле је у свом исказу потврдила да предметна кривична пријава постоји, а тачност објављених информација о садржини навода из кривичне пријаве није оспорила. Такође је потврдила да је њена изјава поводом догађаја који је предмет објављених информација верно пренета и објављена у спорном новинском тексту. Из тих разлога, правилан је закључак другостепеног суда да је текст, односно чланак, написан са дужном новинарском пажњом у смислу члана 3. Закона о јавном информисању, на начин којим се не повређују одредбе члана 37. истог закона, који прописује да се у јавном гласилу нико не сме означити учиниоцем каквог кажњивог дела, односно огласити кривим и одговорним, пре правноснажне одлуке суда или другог надлежног органа. Информисање јавности о покретању каквог поступка, односно о подношењу кривичних пријава није забрањено и оно не нарушава претпоставку невиности. Тужиле у спорном тексту није означена као извршилац кривичног дела, нити је чланак написан на начин који би могао да наведе јавност да је сматра кривом, односно на начин који би унапред створио претпоставку да је тужиле, против које је поднета кривична пријава, починила кривично дело, како се то неосновано наводи у ревизији. Извештавање јавности о подношењу кривичне пријаве, при чему су пренете и тврдње саме тужиле у вези ових навода, без изношења било каквог закључка или вредносног суда од стране аутора текста, по оцени овог суда је право поменутих дневних новина као јавног гласила на слободно информисање, чиме се не вређају права тужиле, јер се ради о информацијама за које јавност има оправдан интерес да зна у смислу члана 4. став 1. Закона о јавном информисању. Том приликом, аутор текста је извршила проверу добијених информација на начин који је околностима случаја био примерен, при чему се од аутора није могло очекивати утврђивање истинитости наведених чињеница које ће бити предмет утврђивања судског поступка. Тужиле као високи функционер локалне самоуправе је дужна да трпи границу прихватљиве критике која је шира него код појединца који не врши такву функцију, па употреба објављених речи у наслову са знаком питања као закључка о теми на коју се чланак односи, представља слободу изражавања предвиђену чланом 10. Европске конвенције о људским правима, при чему наведени наслов заједно са текстом не чини објављене информације подобним да повреде част и углед тужиле у смислу члана 79. Закона о јавном информисању. Супротно наводима ревизије, информације објављене у наслову представљају питање са израженом резервом у погледу повезаности тужиле са догађајима на који се објављени текст односи, па не могу деловати као инкриминација, иако је фотографија тужиле као носиоца јавне функције визуелно везана за такав наслов.

Из контекста објављеног новинског чланка произилази да се објављене информације односе на рад општине, на чијем челу је тужиља као председница, која је опште позната јавности својим ликом, управо кроз ту функцију коју обавља, због чега је постојао интерес јавности да буде обавештена о том догађају те због поступања тужених сагласно стандарду новинарске пажње и чињенице да су у спорним текстовима објављене истините информације, нису испуњени услови за одговорност тужених у смислу члана 79. и 80. Закона о јавном информисању, при чему треба имати у виду и околност да тужиља није захтевала објављивање одговора нити исправке информације, чиме је себи ускратила могућност да се у погледу изнетих навода јавно огласи.

Применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Љубица Милутиновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић